GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 79.

We Srzodę Dnia 1. Października 1800.

Z Wiednia d. 24. Wrzesnia.

Przez wzgląd na zasługi konsyliarza głowney buchhalteryi Węgiersko Transylwańskiey, Karola Kirstein na Kirstenau, w wypracowaniu zaległości w prowincyonalney buchhalteryi wschodniey Galicyi raczył J. C. K. M. nadgrodą 1500 ryń. bez żadney detrunkaty, z wyrazeniem swego naywyższego ukontentowania udarować.

Od rządu niższey Austryi złożonych z dobrowolnych składek na wsparcie ranionych chorych w szpitalach 405 ryń. 37 kr. w gotowych pieniądzach, procz płotna złożonego na tenże koniec od knapow, zostało do szpitalu armii Niemieckiey 202 r. 48½. kr., i tyleż do armii Włoskiey przesłanych.

Komitat Pestu otworzył d. 16 iak się iuż donosił, rozpisaną d. 15 t. m. kongregacyą stanow na powszechną insurrekcyą w rządowem domie w Ofen. O godzinie 9 z rana została deputacya do Arcy X.ia Imć Palatyna z zaproszeniem go na posiedzenie wystana. Gdy A.cy Xzę Jmć przybył, był od drugiey deputacyi na schodach przyięty, i z okrzykami radości i kilkokrotnym wiwatem na salą wprowadzony. Po stosowney do tego czynu przez Arcy Xcia Palatyna w łacińskim ięzyku powiedzianey mowie, na którą arcybiskup Kolotszki, Władysław hrabia Kolonits de Kollegiäd, imieniem stanow w patryotycznych wyrazach odpowiedział, został Krolewski rospis względem jeneralney insurrekcyi stanow w łacińskim ięzyku przeczytany, którego treść w ięzyku Węgierskim, wice woiewoda Jerzy Laczkowits zgromadzonym stanom przełożył. Po tak szlachetnym, prawdziwie patryotycznym i swego Króla kochaiącym narodzie, nie można było iak spodziewać się, że iednomyslnie przyymie wniosek nayłaskawszego monarchy swego. Jakoż przeczytane potym punkta względem insurrekcyi z niektóremi odmianami od zgromadzonych stanow iednomyślnie przyięte zostały. Nakoniec postanowiona została deputacya do wygotowania całego dzieła, do którey Ar-

cy Xżę Jmć Palatyn członki mianował, poczym kongregacya do dnia następuiącego odłożoną została.

Naywyższy rozpis oa powszechną insurrekcyą w Węgrzech iest tey osnowy:

" My Franciszek wtory &. &. &. Na seymie w roku 1796 daliście niezaprzeczony dowod waszey wierności do Nayiaśnieyszego domu Austryackiego i miłości oyczyzny, ofiaruiąc nam iednomyślnie na obronę oyczyzny dobra Nayiaśnieyszego naszego domu i bezpieczeństwa powszechną w kraiu insurrekcyą. Maiąc atoli wzgląd na koszta, którebyście z tey przyczyny koniecznie ponieść musieli, odłożyliśmy tę ofiarę z oświadczeniem nie użycia iey tylko w ten czas, gdy konieczna potrzeba wymagać tego będzie. W samey rzeczy nadszedł ten czas, iż w roku 1797 musieliśmy od was powszechney insurrekcyi żądać. Wy powodowani przez waszą wrodzoną i nie złamaną wiarę do Nas i do Nayiaśnieyszego domu Austryackiego i przez waszą gorliwość dopełniliście tak śpieszno i skutecznie włożonego na was przez ustawę obowiązku, iż wystawiona w pole liczna insurrekcyi armia, okazuiąca niezmienną wiarę do waszego dziedzicznego Króla i nayczystsze dowody patryotysmu, nie mało przyłożyła się do pokoiu w Campo Formio. Lecz skoro narod Francuzki złamał iego warunki, postawieni zostaliśmy w smutney konieczności wystawić na nowo nasze waleczne woyska na obronę powierzonych nam od Nieba prowincyy, przeciw wkraczaiącemu nieprzyiacielowi, iakoż przez męztwo i chwalebną gorliwość wszystkich naszych woysk, w liczbie których przychylna do naszego Nayiaśnieyszego domu i oyczyzny milicya Węgierska w oczach Europy nowe dała dowody swey znaney waleczności i nieustraszonności, odpadłe prowincye Włoskie przez pomyślność naszego oręża odzyskane zostały. Wyparty z nich nieprzyiaciel nie mogł wszelako bydź ani do zmnieyszenia swey zaiadłości, ani do zgodnego z naszą naywyższą Krolewską powagą i trwałego dla powierzonych nam od Naywyższey opatrzności prowincyy pokoiu przymuszonym, owszem podwoił swe spustoszenia, i gdy zmienne szczęście woyny pozwoliło mu odnieść zwycięztwo, tak daleko wyniosłym się zrobił, iż w żaden sposob nie chce ani przyiąć, ani proponować takich warunkow do pokoiu, któreby ciągłą spokoyność obiecywały, zaufany przeciwnie w liczney armii w rożnych krajach zmocnioney, grozi wszystkim naszym Niemieckim prowincyom i naszemu nayukochańszemu Królestwu Węgierskiemu codziennie większemi i bliższemi niebespieczeństwami, dla których odwrocenia, i przywrocenia naszym ludom dawney szczęśliwości, która nas naybardziey obchodzi, postanowiliśmy mocno i nieodmiennie w naszey Naywyższey osobie pośpieszyć do armii. Wszystkie atoli te niebespieczeństwa mogą ieszcze bydź przez mężne, nieustraszone, a szczególniey przez was przeciw nieprzyiacielowi postawione wierne serca, za pomocą opatrzności Boskiey, odwrocone. Jest to ieszcze zawsze ta sama niszcząca woyna, ten sam groźny nieprzyiaciel, niebespieczeństwa większe niż dawniey, konieczność tak nagła, iż stosownie do ustawy wymaga koniecznie i śpieszno powszechney insurrekcyi szlachty i wszystkich tych, którzy są w ustawie zaięci, iakiegokolwiek oni są stanu i godno-

ści. My, którzy w każdym czasie pokładamy ufność w waszey dawney od przodkow waszych odziedziczoney waleczności i wierności, nakazuiemy przeto podług naszego Królewskiego prawa przez ninieyszy rozpis powszechną w kraiu insurrekcyą, i nie wątpiemi wcale, iż w zgromadzeniu iey nayspieszniey w znaczney liczbie okażecie naywiększą swoią gorliwość. Ponieważ teraźnieyszy sposob prowadzenia woyny wymaga więcey piechoty, a obrona oyczyzny naywiększego pośpiechu, zaczym wzywamy was, żebyście, na mocy tego rozpisu, w urządzaniu insurrekcyyney milicyi naywiększą zwrocili baczność na liczne wystawienie piechoty, co My z naszey oycowskiey miłości dla was naydogodnieyszym upatruiemy, gdyż piechota nigdy tyle iak iazda nie kosztuie. Dla ulżenia zaś wam ciężaru przez wystawioną z miłości dla nas insurrekcyą, oświadczamy tu, iż wszelka insurrekcyyna piechota, która za rozkazem Arcy Xięcia Palatyna, naszego nayukochańszego brata, naywyższego nad nią kommendanta, na kupy podzieloną zostanie, na mieyscu tam zaraz z naszego skarbu pieniądzmi i chlebem utrzymywana będzie. — Dla ćwiczenia insurrekcyi w broni są mieysca i dystryktowi jenerałowie postanowieni. (Zobacz przeszłą gazetę) Całe urządzenie tak względem marszu postępowania i t. d. insurrekcyi szlachty, iest zupełnie Arcy Xciu Palatynowi oddane. Nadto potrzeba ieszcze, aby stosownie do ustaw, trafić do pożądanego celu i zapobiedz wszelkiemu zamieszaniu, żeby kommittaty pod swemi chorągwiami podzieliły insurrekcyą na oddziały i kupy, a z tych obrały zdatnych officyerow.,,

Z Londynu d. 9. Września.

Sobotnia gazeta dworska mieś i w sobie następuiący rapport od jenerała Pulteney z okrętu Renowu pod d. 27. sierpnia do sekretarza stanu Dundas przesłany:

„Mci Panie! Mam honor donieść WPanu, iż flotta, na którą woyska pod moią kommendą będące wsadzone zostały, d. 25. sierpnia przed portem Ferrol staneła. Zaraz umyśliłem uczynić wylądowanie, w celu ieżeli można opanować miasto Ferrol, ponieważ byłem pewny, iż choćbym go nadto mocny lub dobrze woyskiem nieprzyiacielskim do attaku osadzonym znalazł, nie mogłem przez to wiele się narazić. Wylądowanie zostało więc przy kapie Prior bez oporu uskutecznione. Odwod z innemi wylądowanemi woyskami udał się natychmiast na pasmo wzgórkow, które do kapu przytykaią. Jeden nasz korpus natrafił na nieprzyiacielski oddział, który odparł. Podpułkownik Stewart, który tym korpusem dowodził, został w tey okazyi ranionym. Równo ze dniem d. 26. sierpnia znaczny korpus nieprzyiacielski został od brygady jenerała maiora hrabiego Cavan, i innych woysk odpartym, tak iż zostawaliśmy w zupełnym posiadaniu wzgórków panuiących nad miastem i portem Ferrolu; lecz dla skał i gorzystego mieysca osadzenie i utrzymanie tych wzgórków nie mogło bez straty nastąpić. Pierwszy batalion 52 regimentu naywięcey do tey rozprawy należał. Nieprzyiaciel utracił około 100 ludzi w zabitych i rannych, a 30 do 40 w ieńcach. W tym mieyscu miałem sposobność dokładnie przeyrzeć położenie miasta i siłę nieprzyiaciela z powieści ieńców wyrachować. Porównawszy potym

trudności i złe skutki, gdyby się zamiar moy nie udał, umyśliłem przeto wsadzić znowu woyska na okręty i bez zwłoki odpłynąć na dalsze przeznaczenie. Zaambarkowanie nastąpiło dnia 26. w wieczor w dobrym porządku i bez żadney straty. Męztwo i żywa gotowość którą woyska okazały, zasługuie na naywiększą zaletę; gdyby okoliczności pozwoliły były poprowadzić ich przeciw nieprzyiacielowi, miałem wszelkie przyczyny spodziewać się pożądanego skutku. Admirałowi Warren i officyerom morskim iestem wielce obligowany, za ich zręczne i czynne urządzenie przy wylądowaniu i wsiadaniu na okręty woysk. P. Pellew miał szczególnieyszy nad tym dozor. Mam honor bydź &c.

Podp: *James Pulteney.*

Nasza strata w tym przedsięwzięciu wynosi podług urzędowego wyszczególnienia z 17 zabitych, w liczbie których 1 kapitan się znayduie i 68 rannych, w liczbie których i podpułkownik i 3 kapitanów się znayduie. — Admirał Warren pisze: Przybywszy pod Ferrol, jenerał Pulteney żądał żeby woyska wylądowały. To stało się bez naymnieyszey straty; lecz skoro ten jenerał postrzegł, że mieysce to dobrze iest ufortyfikowane, i od natury do attaku nie przystępne, postanowił wsadzić woyska znowu na okręty, co bez żadney straty nastąpiło.

Wczoray z okolic Ferrol przybył przewozowy statek Souverain z rannemi offcyerami i żołnierzami w niedosiłym przedsięwzięciu przeciw temu mieyscu. — Z powyższych rapportow widzieć można, że Ferrol nie był istotnym przeznaczeniem wyprawy jenerała Pulteney, i że tylko w przechod nie chciał to mieysce zaiąć. Głownym przeznaczeniem tey wyprawy ma bydź podług niektórych wyspa Teneryffa, gdzie się wielkie skarby Hiszpańskie z Ameryki i wiele gotowych pieniędzy znayduie. Procz tego na Teneryffie nie znayduie się tylko Hiszpańska milicya. — Gdy wyprawa jenerała Pulteney z okolic Ferrolu wyszła, przyłączył się do niey nowy transport woysk. Hiszpanie byli, iak się zdaie, o attaku jenerała Pulteney ostrzeżeni, a przynaymniey rozporządzenia ich zdaią się to okazywać, poniewaz załoga w Ferrol znacznie była zmocniona, i port wielkiemi łańcuchami zamknięty, tak, iż Anglicy nie mogli pokusić się wniyść do niego.

Korrespondencya między naszym i Francuzkim rządem ciągle ieszcze trwa. Wczoray ministrowie nasi posłali znowu nową depeszę do Francyi, a dziś przybył pod pokoiową banderą statek z Kale do Dower z depeszami do naszych ministrow. — Rząd Francuzki żądał przez Ob. Otto zawieszenia broni na morzu, lecz gdy pożytki z niego byłyby całkowicie na stronę Francuzow, odrzuconym przeto od naszego rządu zostało. — Jeżeliby z Francyą do formalney negocyacyi przyyść miało, Tomasza Grenville przeznaczaią z naszey strony na negocyatora. — Lord Malmesbury, który dotąd na wsi bawił, znayduie się teraz w Londynie i często iest przytomny na konferencyach ministrow.

Bonaparte, mówią tuteysze pisma, oczekiwany iest w krótce w Brest, gdzie wiele woysk Francuzkich zgromadzono. Ponieważ się burze porownania dnia z nocą zbliżaią, mniemaią przeto Francuzi, iż nasza flotta będzie się musiała przez to z okolic Brestu oddalić, a Bresteńska flotta

wyydzie w ten czas na morze. Port Brestński iest teraz tak ściśło blokowany, iż fregaty pod same batterye podchodzą. Żaden okręt z żywnością i materyami nie iest tam wpuszczany. Bonaparte miał flottom Bresteńskim wydać rozkaż, żeby niech kosztuie co chce na morze wysiły. Admirałowie Harvey i Cotten przyłączyli się z wielu liniowemi okrętami do flotty lorda St. Vincent, która teraz 43 liniowych okrętów liczy. W potrzebnym razie nawet admirał Dixon przyłączy się do iego flotty. Admirałowie Calder i Mitchel popłynęli także do niey. — Francuzki konwoy z St. Malo do Brest przeznaczony został od kilku naszych okrętow pod brzegi wpędzony, gdzie go maią ieszcze nadzieię zniszczyć. — Do Plymut przyprowadzono znowu okręt z Altony, który płynął z winem z Bordeaux. — Podług ostatnich listów z Hawany obawiaią się Hiszpanie attaku Anglikow przeciw Portorico. — Nasze woyska pod jenerałem Abercrombie na śrzodziemnym morzu w przypadku woyny będą wspolnie z Cesarskiemi działały. — Flotta kupiecka z Oporto i Lizbony przybyła szczęśliwie do naszych portów. — Xzę Stathuder Oranii poiechał z swoią żoną z Southampton na wyspę Wight, gdzie od Xcia następcy Oranii, jenerała Don, Bentinck i innych przy wystrzale z armat był powitany.

Poselstwo Amerykańskie wkrótce Paryż opuści, ponieważ nie ma dostateczney mocy podpisać pokoiu z Francyą podług warunkow Bonapartego. Między innym żądano, żeby Francuzki narod rowney wolności handlu iak Anglicy w ziednoczonych Ameryki stanach używał, do czego posłowie nie byli umocowanemi. Wszelako Amerykańskim okrętom, które nie są korsarzami pozwolono wolno odpłynąć. Negocyacye między Anglią i Ameryką nie są także ieszcze ukończone; Angielskie poselstwo opuściło Nowyiork i płynie na okręcie St. Alban do Anglii. — Pisma Angielskie wyliczaią iak daleko handel W. Brytanii podniosł się od 14 lat.

Z Paryża d. 10. Września.

Dziennik urzędowy mieści w sobie następuiącą depeszę, przesłaną od obywatela Alquier ambasadora rzplitey w Madrycie do ministra interessow zagranicznych: ,, Obywatelu Ministrze! Pospieszam z przesłaniem Ci urzędowych szczegołów o świetnym zwycięztwie odniesionym przez woyska Hiszpańskie nad 15 tysiącami Anglików którzy pomiędzy Corogne i Ferrol wylądowali. Zwycięztwo wielką przynosi sławę Hiszpanom, ponieważ pewną iest rzeczą, iż tylko 4ry tysiące ludzi walczyło na przeciw nieprzyiacielowi, siła ta składała się z woysk lądowych i morskich, których użyć można było, a w nieiakiey części i z milicyy kraiowych. Szalupy armatne do podziwienia wiele dokazywały, i batteryą pływaiącą od 8 sztuk armat 24 funtowych rozpoczęto i zupełnie ukończono w 5 godzinach. Anglicy pomimo znaczney bardzo większości sił swoich, przymuszeni byli wsiąść nazad na okręty w wielkim nieporządku, straciwszy wielką liczbę w zabitych i ranionych tudzież w niewolą poimanych. Zamiarem było Anglikow podeyść i spalić Ferrol, opanować pięć okrętow uzbroionych gotowych do wypłynienia, i zniszczyć te które ieszcze nie są w stanie wyyścia z portu. Waleczność Hiszpanow dowiodła im, iż z siłami nawet tak dalece przewyższaiącemi podobne zamiary były ieszcze zbyt śmiałe. ” Pomimo listu oby-

watela Alquier Monitor mieści w sobie urzędowy rapport ogłoszony w gazecie Madryckiey względem wylądowania Anglikow na płaszczyznę Doninos w departamencie Ferrol. Ważnieysze iego szczegoły są następuiące: " Dnia 25 z rana straż na Monte Ventos spostrzegła w odległości 4rech do pięciu mil eskadrę i konwoy wzdłuż brzegow płynące. Płynąc ku południowi aż do godziny 1wszey po południu zwróciły się ku wschodowi, a manewra ich okazały iż zamiarem ich iest wysadzić woyska na płaszczyznę Doninos. Na ten czas rozpoznano eskadrę nieprzyiacielską, iż składała się z 10 okrętow z których trzy o trzech mostach, z siedmiu fregat, z siedmiu balandrow i innych przewozowych statkow. O godzinie 4tey po południu eskadra rownie iak konwoy zarzuciły kotwice, wysłano 6 szalup z woyskami do wylądowania, które potrafiły przybić do lądu za pomocą dwoch balandrow i iedney fregaty z których armatny ogień dosięgał bateryi w mieyscu tym będącey, co też przymusiło mały oddział tam stoiący do prędkiego cofnięcia się. Nieprzyiaciel wysadził potym dwie polowe armaty tudzież resztę woyska które zaraz udało się do opanowania wzgorkow. Kommendant departamentu uwiadomiony o tych zdarzeniach przesłał zaraz rapport do jenerała kommenderuiącego w królestwie Gallicyi, który z pospiechem użył wszystkich sił w mocy iego będących. Eskadra pod kommendą jenerała leitnanta Don Joachima Mereno wysadziła nayprzod 500 ludzi staraiąc się zaraz iak naykorzystnieysze zaiąć położenie. Pierwsze poruszenie nieprzyiaciela zmierzało do opanowania wzgorkow Brion i Balon, które wznoszą się nad port i płaszczyznę Doninos; lecz oddział od 500 ludzi z eskadry przybył dosć w czasie dla przeszkodzenia temu nieprzyiacielskiemu zamiarowi; walczył z wielką odwagą i potrafił wstrzymać nieprzyiaciela pomimo tak znacznie przewyższaiącey iego siły. Oddział ten połączył się potym z innemi korpusami morskiemi które zaięły były stanowisko na wzgorkach Brion pod rozkazami jenerała Denadio. W nocy z dnia 25 na 26 rzemieślnikow i robotnikow uzbroiono i około brzegow postawiono, uzbroiono także szalupy i inne barki od eskadry dostawione na kraii ch przesłano do twierdz posiłki. Dnia 26 z rana wzgorki Brion zaięte od woysk naszych nieprzyiaciel attakował z przewyższaiącemi siłami. Nie można było mieć nadziei obronić tego stanowiska, lecz ważną było rzeczą przerazić nieprzyiaciela i zniewolić go do porzucenia swego zamiaru przez konieczność bitwy dobiiania się o każdy krok. Rozprawa była bardzo zwawa nieprzyiaciel miał artyleryą, woyskom naszym zbywało na niey, nieprzyiaciel zgromadził iuż był w tym punkcie 8 tysięcy ludzi. Przez czyniony opor dano czas jenerałowi Malgarejo urządzić w arsenale bateryą pływaiącą od 8 sztuk armat 24 funtowych, którey niespodziewany ogień wielką nieprzyiacielowi klęskę zadał. Statki armatne działały także z naywiększym skutkiem. W tymże czasie załoga mieyscowa zmocnioną i do 3 tysięcy pomnożoną została. Tegoż dnia inne dosyć znaczne nieprzyiacielskie korpus udało się do szturmowania zamku Sgo Filipa, lecz i tu nieprzyiaciel pożądanego nieodniosł skutku. Strudzony nieprzyiaciel wielkim oporem który wszędzie znalazł, około godziny 4tey po połu-

dniu zaczął się cofać ku swoim okrętom. Nocy następuiący wszystkie woyska Angielskie zaambarkowały się i wkrotce się oddaliły. Anglicy cofaiąc się palili lasy i domy i zabierali wszystko bydło. Podług wyznania iednego Francuzkiego maytka będącego ieńcem na statkach nieprzyiacielskich, a który potrafił się ukryć, wyprawa ta składała się z 6 woiennych okrętow z których trzy o trzech mostach pięciu fregat, wielu małych woiennych statkow i aż do 70 przewozowych które miały na sobie 15 tysięcy woyska do wylądowania. Tenże ieniec dodaie iż nagłe cofnięcie się nieprzyiaciela pochodzi z wielkiego oporu który wszędzie nad swoie spodziewanie i pomimo przewyższaiących sił swoich znalazł, iż mu zabito 1000 ludzi pomiędzy któremi iednego ienerała leitnanta i iednego pułkownika, ranionych liczy 800; usiłował on zdobydź zamek S. Filipa dla uderzenia potym na port i wprowadzenia do niego swoiey eskadry dla zabrania eskadry Hiszpańskiey tam się znayduiącey, lecz widząc iż zamek S. Filipa mocny czyni opor, a ogień z armatnych statkow rownie mocny iak dobrze kierowany wiele mu gubi ludzi, umyslił natychmiast cofnąć się; rozpoczął cofanie się o godzinie 2giey po południu w wielkim nieporządku lękaiąc się zawsze aby niebył attakowanym. Tenże człowiek mowi ieszcze, że słyszał iż nieprzyiaciel spodziewał drugiego znacznieyszego konwoiu który gotowano w portach Anglii na to samo przeznaczenie. W bitwach które śmy stoczyli d. 25 w wieczor i 26 z rana, mieliśmy 75 ludzi ranionych z rożnych korpusow woysk tak lądowych iak morskich, zabitych porucznika okrętowego Don Aug Matuto i chorążego fregaty Don Miguel Godö, którzy walecznie się potykali" Dziennik Paryzki przywodzący także treść tych depeszy ogłasza procz tego list prywatny z Madrytu w ktorym znayduie się.„ Wiadomość tę powiedziano Królowi przy iego wstawaniu, powszechna radość panowała, która iednak nie rozciągała się do ministra Portugalskiego. Król pytał się ambassadora Francuzkiego czyli nie mniema, iż wiadomość ta ucieszy pierwszego konsula Bonaparte. *Kontent iestem*, rzekł Krol, *iż widzieć będzie że woyska moie są także odważne i waleczne.* Królowa zaś dodała: *spodziewamy się, iż jenerał Bonaparte dowie się o naszych pomyślnościach z tym samym ukontentowaniem, iakiegośmy doświadczyli dowiedziawszy się o iego zwycięztwach* "

Z Hagi d. 13. Września.

Znayduiące się tu Francuzkie woyska, które miały poyść nad Ren, zostaną tu tymczasowo ieszcze, ponieważ Angielskie okręty pokazuią się zawsze w znaczney liczbie pod brzegami Zelandyi, iednak muszą bydź zawsze do marszu w gotowości.

Jenerał Victor obiechał brzegi połnocney Hollandyi i bardzo iest kontent z poczynionych przygotowań do obrony.

Dzień 18 października, iako rocznica, w którym Anglicy na mocy zawartey w Alkmar kapitulacyi, musieli Rzepltą opuścić, będzie także tego roku uroczyscie obchodzony.

Z Zurich d 5. Września.

Przed kilku dniami przybyło do Bazylei kilka transportow żywności i ammunicyy woiennych które w dalszą ku ieziorowi Konstancyenskiemu i Gryzonom udały się drogą. Dwie kolomny armii odwodowey tamże przeznaczone stanęły iuż na

swoich mieyscach. Rząd Hellewecki który obowiązał się utrzymywać 8000 piechoty i 1500 iazdy Francuzkiey odebrał od Francuzow przyrzeczenie, że Magazyny Francuzkie które ieszcze w Helwecyi pozostały pod iego rozrządzenie oddane będą, lecz rzecz ta teraz wiele trudności doznaie. — Wybieranie podatkow zawsze wiele trudności znayduie; w wielu kantonach znieważono i wyśmiano poborcow. Mniemanie które rozrzucono że rewolucya d. 7 sierpnia zaszła, zniosła dawne ustawy względem tax, że dziesięciny maią bydź przywrocone, i że nowa systema podatkow ma bydź wprowadzona niemało przyłożyło się do tych zdrozności którym rząd postanowił zapobiedź. Kantony Turgau, Sentis, Oberland, poddane zostały woyskowey exekucyi; kantonowi Berne i wielu innym tąż karą pogrożono.

Z Bruxelli d. 4 Września.

Piszą z Middelburg że 8 okrętow woiennych Angielskich pomiędzy któremi 6 fregat znayduie się, zawsze krążą przed Flesingen; wiadomo, że na tych statkach są woyska lądowe. — Listy z Bruges donoszą, że miasto to pełne iest gwardyi narodowey gotowey údać się wszędzie gdzie nieprzyiaciel pokaże się. Część 55 pułbrygady piechoty liniowey idącey z Włoch, wczoray przybyła do naszego miasta. Od kilku dni widzieliśmy przeieżdzaiących przez nasze miasto officyerow wyższey rangi; iechali oni zewnątrz Francyi do armii nad niższy Ren i w armii tey pod dowodztwem ienerała Augereau umieszczeni będą. — Okropny przypadek który nieszczęściem często się trafia zwraca w tym momencie uwagę całey Bruxelli. Jeden bogaty Auberzista tego miasta powracaiąc wpoźny wieczor z przechadzki z swoią żoną pada, obok niey na ziemię i w krotce podług zaświadczenia lekarzy mniemaią go za umarłego, nazaiutrz kładą do wielkiey dębowey trumny mocno zamkniętey i zanoszą do kaplicy w którey ciała umarłych bywaią składane poki za miasto nie są wywiezione. Nazaiutrz poiego tam złożeniu mieszkaiący w bliskości kaplicy usłyszeli wielki łoskot, który coraz bardziey się powiększał; niespokoyni, coby to było daią znać maiącemu klucz od kaplicy, ten gdy drzwi otworzył, znaleziono trumnę tego nieszczęśliwego człowieka w końcu złamaną i wierzch przez naygwałtownieysze iego usiłowania podniesiony, lecz ten nieszczęśliwy w krwi swoiey zbroczony, iuż w ten czas nieżył. Więcey uiz 400 osób widziało ten okropny przypadek. W Hollandyi i w kraiach Austryackich iest prawo zabraniaiące przed trzema dniami wynosić z domu umarłych. My którzy tak obfituiemy w prawa, nie mamy iednak żadnego w tym względzie, a wielceby potrzebnym było.

Z Frankfurtu d. 13. Września.

Wiadomość o przedłużeniu zawieszenia broni, aż do powrotu kuryera Francuzkiego urzędownie iest potwierdzona. Stosownie więc do tego nieprzyiacielskie kroki nad Menem nie rozpoczęły się, Francuzi iednak ciągle się naprzod posuwaią. Piszą z Bamberga pod dniem 11 pozawczoray ienerał baron de Simbschen wraz z głownym swoim sztabem przybył tu. Wczoray w wieczor postrzeżono wielkie poruszenie pomiędzy woyskami należącemi do iego korpusu; gdy czas zawieszenia broni iuż upłynął woyska te przeto ruszały się naprzod za linią demarkacyyną, zmierzaiąc ku Eberach. P. Drake minister Angielski przybył do naszego miasta.

DODATEK

DO N^ru 79.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 1. PAŹDZERNIKA 1800.

Z Filadelfii d. 4. Sierpnia.

W Wielu okolicach połnocney Ameryki są także Krowie krosty szczepione, do czego odebrano z Anglii materyą.

Zegluga nasza, a nadewszystko do wschodnich Indyy znacznie się powiększyła.

Z Port auprince donoszą, że Toussaint żądał także odstąpienia sobie części Hiszpańskiey St. Domingo, lecz żądanie iego od rządcy Hiszpańskiego odrzucone zostało.

Amerykańskie okręty przyprowadziły znowu wiele Francuzkich korsarzy.

Z otwarciem kongressu w Nowem mieście Przymierza, zacznie tam wychodzić nowy dziennik rządowy pod tytułem: "Wasington Advertiser." — Żołciowey gorączki Bogu dzięki niedoświadczamy w tym roku.

Z Berna d. 11. Września.

Jenerał Macdonald wraz z jenerałem Dumas i wielu innemi jenerałami armii odwodowey w towarzystwie korpusu husarow wczoray przybyli do naszego miasta. Mniemaią powszechnie że ci jenerałowie przez czas nieiaki zabawią w naszym mieście, że głowna kwatera armii odwodowey tu będzie przeniesiona. Armia ta iest w pełnym marszu dla udania się przez Szwaycaryą na granice Tyrolu.

Z Ratysbony d. 12. Września.

Podług listow z Passau pod dniem 9 armia Cesarska ruszyła się na dniu 8 zmierzaiąc ku Haag i Wasserburg. J. C K. M. postanowił na 9 przenieść swoią głowną kwaterę do Haag i zaraz po upłynieniu zawieszenia broni walną z nieprzyiacielem stoczyć bitwę, lecz w nocy z dnia 8 na 9 przybiegł kuryer od jenerała kommenderuiącego Moreau, który te rozrządzenia odmienił; przywiozł on zezwolenie tego jenerała na dalsze przedłużenie zawieszenia broni. Większą teraz niż kiedy kolwiek mamy nadzieię bliskiego pokoiu. Dowiaduiemy się nawet że administracye woyskowe które, z głowney kwatery na dniu 9 b. m. miały wyiechać, odebrały rozkaz, aby ieszcze dotąd tam pozostały. Zapewniaią że woyska Francuzkie na dniu iutrzeyszym zupełnie opuszczą miasto nasze, nie pozostawiwszy tylko 25 ludzi i iednego

officyera dla bespieczenstwa poki nie rozpocznie się woyna lub pokoy podpisanym nie będzie. Gdy wszelka kommunikacya między Oberwerth i miastem naszym iest przerwana, kommendant Francuzki na przełożenie magistratu zezwolił, aby mieszkańcy powyżey rzeczony wyspy żywność z tąd odbierać mogli.

Z Strasburga d. 10. Września.

Dowiaduiemy się z Khel, że włościanie Biskupstwa i okolicy Ortenau korzystali z zawieszenia broni dla urządzenia się na nowo i wystarania się o broń i że iedynie momentu rozpoczęcia nieprzyiacielskich krokow zdaią się oczekiwać. Jenerał Macdonald na dniu 3 przybył do Diżon, a nazaiutrz po iego przybyciu armia odwodowa ruszyła do Szwaycaryi. Dywizya pod rozkazami jenerała Grouchy idzie do Berna, a dywizya pod jenerałem Morlot zatrzyma się w Lauzannie, rownie iak i park artyleryi który na dniu 7 w podroż ruszył i znaczną ieszczę liczbę artyleryi z arsenału w Besançon miał bydź wzmocniony. Głowna kwatera armii odwodowey udała się do Lauzanny z kąd do Berna ma bydź przeniesiona, tudziesz wszystkie administracye woyskowe. Tym sposobem miasto Diżon zupełnie iest z woyska ogołocone, lecz wkrotce są tam spodziewane pułbrygady z Włoch, które naywięcey utraciły ludzi i będą one się tam z ludzi popisowych dopełniać i trzecią armią odwodową składać.

Od brzegow Menu d. 12. Września.

Głowna kwatera jenerała kommenderuiącego Augereau z Offenbach do Aschaffenburga przeniesioną została. Woyska Francuzkie i Batawskie ciągle posuwaią się ku wyższemu Menowi po obydwoch brzegach tey rzeki. Woyska liniowe Mogunckie, korpus ochotnikow Schectera i iazda znayduiąca się w okolicach Aschaffenburga cofnęły się do Schweinfurtu. Jenerał Austryacki de Simbschen d. 18 iak mowią opuścił to miasto dla udania się do Bamberga. Milicye Mogunckie, korpus Albiniego i strzelcow Frankonskich iak zapewniaią rozpuścic miano.

DONIESIENIA.

Dnia 11 Października r. t. będzie z rana o 9 godzinie na ratuszu Sandomierskim przez kommissyą cyrkularną.

1) Cło mieyskie na Wino, w tuteyszym mieście.
2) Prawo do Rybołowstwa tegoż miasta. — Pierwsze w cenie fiskalney 100 zł. ryń. to zaś ostatnie . . . . 25 Z R. 15 Kr. więcey daiącemu drogą publiczney licytacyi w dzierżawę puszczone.

Warunki ogłoszone będą w czasie samey agituiącey się licytacyi; życzący takowey dzierżawy ma się przeto w 10tą część rzeczoney fiskalney ceny iako vadium opatrzyć, aby po zaliczeniu onego do licytacyi przypuszczonym bydź mogł. W Sandomirzu d. 20 Września 1800.

Lakupich, konsyliarz Gubern. i starosta cyrk.

Dnia 21 Octobra b. r. będzie w tuteyszym cyrkule z rana o 9 godzinie propinacya dwoch miast Sobkow i Dębno na dwa roki to iest od 1go Nowembra 1800, aż do tego samego dnia 1802 roku licitando w arędę wypuszczona. Taxa propinacyi Sobkowa 189 ryńskich 30 gray, a z Dębna 15 ryń 4 gray przyiętą będzie. Życzący sobie tey arędy maią nieochybnie w Kielcach znaydowac się, i 10 procentem vadii opatrzeni

bydź powinni. Mogą sobie obowiązki kontraktu pod czas licytacyyney kommissyi zaś baczyć. W Kielcach dnia 20 Września 1800.

Mitscha Kons. Gub. i Star. Cyrk.

Cesarsko Krolewskie Sady Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey Edyktem ninieyszym wiadomo czynią: że Xiądz Walenty Pruski kanonik katedralny Krakowski dnia 2 lutego 1798 roku w Krakowie bez testamentu umarł.

Dla czego ci, którzy do dziedzictwa po tymże zmarłym pozostałego prawo jakie sukcessyi mieć rozumieią, tym Edyktem wzywaią się: ażeby prawa swoie co do tego dziedzictwa tu w Ces. Kr. Sądach Szlacheckich do d. 12 Października 1803 roku dokumentami wiary godnemi udowodnili, a to tym pewniey, gdyż inaczey z udowodnionych sukcessorow temu, któremu prawo naybardziey sprzyiać będzie, dziedzictwo przysądzone i oddane zostanie. W Krakowie d. 13 Września 1800.

Jozef de Nikorowicz.

Jan Morak.

Chrustiański.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey.

Elsner.

Cesarsko Krolewskie Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey, na żądanie Magistratu Krakowskiego pod dniem 9 czerwca roku bieżącego tutay nadeszłe, wiadomo czynią tym publicznym Edyktem wszystkim, którym o tem wiedzieć należy: że dobra Chutki w prawie upadłego Pana Kazimierza Szembeka własne, w celu zaspokoienia summy 250 czer. zło. z prowizyą i kosztem prawnym przez Pana Wilhelma Kluga prawo przewodzącego ewinkowaney, przez publiczną licytacyą sprzedane będą, z tym iednak warunkiem, iż przyszły nabywca tych dobr pod rygorem §. 449 i 450 Ustawy Sądowey iest obowiązany, Panu Wilhelmowi Klugowi tak kapitał iako i prowizyą od niey i koszt prawny w drodze exekucyi likwidowany bydź maiący, zaraz po skończoney licytacyi w gotowiznie zapłacić.

Wszyscy zatym dobr rzeczonych kupnem sobie nabydź życzący niechay się dnia 12 listopada r. b. o godzinie 9 z rana w C. K. Sądach Szlacheckich tutayszych znayduią.

Tym końcem i wierzyciele hypotekowani, ponieważ ich zapisow z ksiąg ziemiańskich z pewnością wyśledzić nie można, wzywaią się z tym dodatkiem, iż osobnych cytacyi spodziewać się nie maią. W Krakowie dnia 18 lipca 1800 roku.

Jozef de Nikorowicz

Z Rady C. Kr. Sądow Szlach. Krak. Galicyi Zachodniey

Weinmann.

Nomine Cæsareo Regii Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ occidentalis, Generosis Felici & Francisco Gałęzowskim fratribus, Medio præsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Generosus Ignatius Gałęzowski ad forum hocce adversus eos in causa ut sibi medietas Bonorum Husynne cum attinentiis ad judicetur. Libellum porrexerit judiciique opem, quo ad id justitia exigit, imploraverit. Cum autem Forum hocce ob ignotum eorum habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis terris absentiam ipsis hic loci degentem advocatum Gsum Obniski ipsorum periculo, & impendio, qua curatorem constituerit, cumque etiam lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hereditariis terris judiciarii codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipsi eum in finem admonentur ut intra 90 dies aut excipiant vel curatori dato, si quæ forte haberent juris sui adminicula tempestive transmittant vel denique alium quempiam Mandatarium constituant, Foroque huic denominent & pro ordine proscripto ea juris adhibeant media, quæ ad sui defesionem maxime efficacis esse judicaverint, utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibimet ipsis

imputandas habebunt. Itaenim sanciunt præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Wittorff
Brozowski.
Purstcher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occid: Datum Lublin die 9 Augusti 1800.
de Hildenbrand.

Per Cæs Reg. Forum Nobilium Lublinense, Galliciæ occidentalis, medio præsentis Edicti omnes & singuli Creditores defuncti J. Rdi Adami Naruszewicz Episcopi Luceoriensis citantur; ut conformiter §. 631 Cod. Civ. Part. II. die 17ma Novemb a. c. hora 10 matutina in hocce Cæs. Reg. Foro Nobilium compareant, & suas prætensiones coram Comissiore eo fine delegando adversus constitutum massæ successionalis defuncti præfati J. Rdi. Adami Naruszewicz Curatorem ad lites Advocatum hujatem Joannem Jacebski eo certius liquident, quo secus comparentibus pro ratha satisfiet; non comparentes vero ad id, quo ex massa hacce successionali residuum erit, relegabuntur. — Datum Lublini die 16 Aug. 1800.

Wittorff.
Wrabezt.
Purtsher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensi Galiciæ Occid.
Sahaneck.

Per Cæs. Reg. Forum Nobilium Lublinense Galliciæ Occidentalis medio præsentis Edicti notum redditur; fine licitandorum ad instantiam Francisci Raynberger advocati, utpote Mandatarii Commissionis Bancalis Varsaviensis pro re massæ Pretho Potockianæ in satisfactionem summæ 1385 duc: 1 fp. 4 gr. Bonorum Turzystwo, Lipiny, & Hordziatka cum attinentiis in circulo Radzynensi sitorum, olim Francisci Brzożowski propriorum, juxta expositum eatenus detaxationis actum per quemvis emendi cupidum prævie in Registratura inspiciendum ad pretium 42713 f. rhen judicialiter æstimatorum, cum in primo pro die 16ta Julii a. c. præstituto licitationis termino nemo emendi cupidus comparuerit, alterum licitationis terminum in diem 28 Octobris a. c. horam 10mam matutinam præstitutum haberi, ubi quæstionis Bona nonnisi erga paratam pecuniam ita, ut vel tertia pars constituti per publicam licitationem pretii statim in ipso mox dicto termino licitationis deponatur, vel sufficiens de integro intra 14 dies ad depositum judicii Regii hujusce Fori Nobilium comportando liciti quanto ante licitationem securitas demonstretur, plus offerenti disvendentur, tum plus offerens onera Bonis his inhærentia pro Rata oblati pretii in se recipere tenebitur, si Creditores ante stipulatam nefors denunciationem Crediti solutionem ejusdem accipere detrectarent, liberum tamen relinquendo, sese cum Creditoribus, & proprietario quoad summas equidem in his Bonis hypothecatas conformiter Cod. jud. cointelligere. Quare etiam hoc modo omnes & singuli in præfatis Bonis hypothecarii Creditores pro eodem termino, quin specialem adcitationem præstolentur hisce ad citantur, quo secus ii, qui se in præfixo termino non insinuaverint, nec contra Emptarem Bonorum, nec ad ipsa Bona jus amplius se habere, sed suam satisfactionem ex pretio Venditionis, autalia debitoris substantia quærere debere sciant.

Wittorff.
Vraoetz.
Purtscher.

Ex Consil. C. R. Fori Nobil. Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 6 Septem: 1800.
Dostenberg.